

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ ІМЕНІ МИХАЙЛА СТЕЛЬМАХА
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

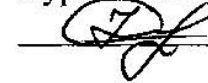
На засіданні кафедри

української мови

Протокол № 01 від 29.08.2022 р.

Декан факультету філології й

журналістики імені Михайла Стельмаха



Завальнюк І.Я.

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
УКРАЇНСЬКА НАУКОВА МОВА

навчальний рік 2022-2023

галузь знань 10 Природничі науки

спеціальність 103 Науки про Землю

предметна спеціальність _____

спеціалізація _____

Додаткова спеціальність/спеціалізація / предметна спеціальність

освітньо-наукова програма Науки про Землю

ступінь вищої освіти доктор філософії

курс 1 семестр 1

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Українська наукова мова
Тип курсу	Основна компонента ОК 2
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	1-й семестр
Викладач	Завальнюк Інна Яківна. (Inna Zavalniuk). Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха. Кафедра української мови. Декан факультету. Доктор філологічних наук, професор. http://surl.li/biomp
Посилання на сайт	https://vspu.edu.ua/faculty/filolog/filfak.php
Контактний телефон	+38(067)7656341
E-mail викладача:	zavalniukinna@gmail.com
Графік консультацій	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій
Форма контролю	Залік

2. Анотація до курсу

Освітня компонента «Українська наукова мова» спрямована на опанування ключових мовних компетентностей, засвоєння специфіки та особливостей використання української мови у процесі наукового спілкування. ОК формує у здобувачів науково-дослідницьку професійно орієнтовану мовну компетентність та передбачає розвиток усного й писемного академічного мовлення. Зокрема розвиває вміння й навички продукувати якісні наукові тексти різного фахового спрямування, грамотно їх оформлювати, досконало спілкуватися українською мовою писемно й усно в галузі наукової діяльності.

3. Мета і завдання курсу

Метою вивчення дисципліни «Українська наукова мова» здобувачами наукового ступеня доктора філософії, які навчаються на 1 курсі аспірантури, є розширити уявлення про українську наукову мову, мовні засоби наукового тексту, розвинути потреби в нормативному вживанні засобів наукової мови для успішної презентації результатів наукової діяльності.

Завдання вивчення курсу «Українська наукова мова» конкретизують його мету і полягають в тому, аби в результаті її засвоєння здобувачі наукового ступеня доктора філософії змогли:

- 1) поглибити знання про науковий стиль української мови;
- 2) розширити уявлення про історію та сучасний стан української наукової мови, мовні засоби наукового тексту, розвинути потребу в нормативному вживанні засобів наукової мови;
- 3) опанувати технології роботи з українським науковим текстом, розвивати уміння і навички
- 4) мовностилістичного аналізу наукового тексту;
- 5) формувати мовнокомунікативну, мовнотермінологічну, стилістичну компетенції;
- 6) аргументовано, спираючись на словники і мовленнєві зразки, оцінювати власне наукове мовлення та мовлення інших авторів наукового продукту;
- 7) відповідно до сучасних вимог оприлюднювати результати власних наукових досліджень усно і письмово у презентаціях, постер-сесіях, доповідях; вести наукову дискусію, діалог, висловлювати наукову позицію, аргументувати наукові положення.

діалог, висловлювати наукову позицію, аргументувати наукові положення.

Після опанування курсу здобувач повинен мати уявлення про науковий текст, його предметно-логічну структуру й етапи створення (визначення теми, цільове призначення, вибір жанру, відбір і організація матеріалів).

4. Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних психологічних знань та професійної психологічної практики.

4.1. Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК 3 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 8 Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі психології; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікативних технологій

4.2. Фахові компетентності:

СК 3 Здатність розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, презентувати їх державною й іноземною мовами в ситуаціях наукового та професійного спілкування.

СК 12 Здатність здійснювати освітню діяльність у сфері психології та на межі предметних галузей

СК 13 Здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію

Програмні результати навчання:

По завершенню вивчення курсу «Українська наукова мова» здобувачі СВО доктора філософії повинні:

ПРН 2. Уміти критично й системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

ПРН 3. Володіти мовними засобами наукового тексту, проявляти здатність до вибору засобів наукового стилю та використання сукупності мовних засобів фахової української мови для усної і писемної презентації результатів досліджень у сфері розвитку сучасної людини на різних вікових етапах.

ПРН 5. Знати та розуміти основні норми, прийняті науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній діяльності.

ПРН 6. Виявляти гнучкість під час застосування сучасних технологій у процесі надання психологічної допомоги різним віковим групам.

ПРН 7. Здатність у викладацькій та практичній психологічній діяльності дотримуватися норм професійної етики, принципів і процедур академічної доброчесності, прийнятих науковою спільнотою; виявляти лідерські якості, готовність до конструктивності і співпраці в командній роботі, будувати професійні стосунки на принципах поваги, міжкультурної толерантності.

Програмні результати навчання, методи викладання і навчання, форми оцінювання:

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
РН 1. Уміти критично й системно застосовувати інформаційні, телекомунікаційні, інноваційні технології, сучасні електронні ресурси у роботі із науковим текстом. Уміти усно, письмово і візуально презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською науковою мовою.	Лекція, підготовка презентації за темою дисертаційного дослідження	Усне опитування; презентація за темою дисертації.
РН 2. Уміти використовувати композиційно-логічну побудову усної наукової доповіді, повідомлення, виступу.	Лекція, виконання практичних індивідуальних завдань	Індивідуальне завдання (підготовка до усної наукової доповіді, публічне виголошення наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження)
РН 3. Знати історію та сучасний стан української наукової мови, мовні засоби наукового тексту. Уміти здійснювати мовностилістичний аналіз наукового тексту та відповідно до сучасних вимог оприлюднювати результати власних наукових досліджень.	Лекція, підготовка презентації за темою дисертаційного дослідження	Усне опитування, презентація за темою дисертації.
РН 4. Уміти аналізувати окремі ситуації, розпізнаючи типи людей за стилем спілкування.	Лекція, виконання індивідуального завдання.	Індивідуальне завдання
РН 5. Знати систему способів і засобів наукового спілкування, його стратегії, навчитись обирати їх відповідно до психологічних і соціокультурних особливостей співрозмовників. Уміти застосовувати обрані способи й засоби у процесі спілкування із співвітчизниками та іноземними партнерами під час індивідуальної бесіди й колективного обговорення проблем, у виступах перед різними аудиторіями.	Лекція, виконання індивідуального завдання, презентація за темою дисертації	Усне опитування, індивідуальне завдання, презентація за темою дисертації.

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин всього	20	10	60

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий
2021-2022	1-й	053 Психологія	1	Обов'язковий

7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

- мультимедійне обладнання, фліпчарт;
- друковані матеріали (книги, підручники, методична література, діагностичний ін-

струментарій, методичні матеріали.

8. Політика курсу

Виконувати вимоги освітньо-наукової програми та досягати визначених для відповідно рівня вищої освіти результатів навчання: не пропускати заняття без поважної причини; брати активну участь в освітньому процесі, готувати теоретичний і практичний матеріал; виконувати передбачені навчальною дисципліною завдання, вирішувати завдання та практичні завдання; здійснювати самостійну підготовку до занять згідно затвердженого плану; відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні) не пізніше завершення семестру; складати згідно з графіком поточний модульний контроль з навчальної дисципліни.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку; перескладання відбувається за наявності поважних причин; всі види робіт виконуються у визначений термін; пропущені заняття відпрацьовуються впродовж 2 тижнів.

Політика академічної доброчесності: роботи аспірантів повинні бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших аспірантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Всі завдання практичних занять мають бути виконаними. Всі завдання до кожної теми викладач розміщує на освітній платформі LMS Collaborator. Всі види робіт необхідно виконувати у визначений термін. Якщо аспірант був відсутнім на занятті, тему слід відпрацювати впродовж 2-х тижнів.

Виконання навчальних завдань має відповідати вимогам «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського» (Наказ ВДПУ від 29 вересня 2016 р. № 152 од) (<https://www.vspu.edu.ua/content/position/pol7.pdf>).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції й практичні заняття навчальної дисципліни. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених навчальною дисципліною.

9. Схема курсу 1-й семестр

Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Тема 1. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника План 1. Мовна культура науковця. Науковий ідіостиль. 2. Мовно-фахові компетенції молодого дослідника. 3. Компетенції дослідника: іномовна комунікативна, дослідницька, мовно-інформаційна, лексикографічна компетенція. <i>Всього 4 год. (лк – 2 год.; ср – 2 год.).</i>	Лекція – 2 год.	2; 4; 6; 34; 37; 38	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування	

<p>Тема 2. Науковий стиль української мови: загальна характеристика і специфічні риси План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, завдання, сфера використання, основні функції наукового стилю. 2. Підстили наукового стилю: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Навчально-науковий. 2.2. Науково-популярний. 2.3. Науково-діловий. 2.4. Науково-інформативний. 2.5. Науково-довідковий. <p><i>Всього 6 год. (лк – 2 год.; нз – 2 год., ср – 2 год.).</i></p>	<p>Лекція – 2 год. Практичне заняття – 2 год.</p>	<p>1; 3; 12; 15; 19; 39</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування, виконання індивідуального завдання (захист презентації та наукових текстів різних підстилів наукового стилю)</p>	<p>10</p>
<p>Тема 3. Лексико-фразеологічні засоби української наукової мови План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фонетико-інтонаційні особливості усної форми наукового стилю. 2. Лексика наукового стилю. 3. Наукова термінологія. 4. Лексичні помилки. 5. Фразеологізована термінологія і кліше. <p><i>Всього 8 год. (лк – 2.; пр – 2 год.; ср – 4 год.).</i></p>	<p>Лекція – 2 год. Практичне заняття – 2 год.</p>	<p>8; 20; 21; 29; 32; 33; 40</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Оцінити доцільність і можливість використання лексико-фразеологічних засобів української наукової мови у межах досліджень за темами дисертацій.</p>	<p>5</p>
<p>Тема 4. Граматичні засоби української наукової мови План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Морфологія наукового мовлення. 2. Особливості та норми вживання іменників, прикметників, числівників та займенників у науковому стилі. 3. Особливості інформаційного навантаження дієслів та дієслівних форм, вживання прислівників у науковому мовленні. 4. Функціональний діапазон сполучників, прийменників, часток. 5. Специфіка синтаксису наукового мовлення. <p><i>Всього 8 год. (лк – 4 год.; ср – 4 год.).</i></p>	<p>Лекція – 4 год.</p>	<p>2; 5; 17; 18; 21; 41</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування.</p>	
<p>Тема 5. Місце терміна в науковому стилі мовлення План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Термін як одиниця терміносистеми. 2. Структурно-семантичні особливості термінології психології. 3. Синонімія та багатозначність 	<p>Практичне заняття – 2 год.</p>	<p>2; 9; 10; 20; 23; 24; 29; 30; 41</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Презентація за темою дисертації.</p>	<p>10</p>

<p>у лінгвістичній та дидактичній термінології.</p> <p>4. Дефініція як спосіб тлумачення понять.</p> <p><i>Всього 4 год. (пр – 2 год.; ср – 2 год.).</i></p>				
<p>Тема 6. Наукові тексти різних жанрів: властивості і структурно-сміслові компоненти. Категорії наукового тексту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий текст як комунікативний блок 2. Різновиди наукових текстів. 3. Принципи відбору наукових текстів. 4. Нейтральні та стандартні кліше наукового стилю. 5. Функціонально-змістові типи мовлення. <p><i>Всього 6 год. (лж – 2 год.; ср – 4 год.).</i></p>	Лекція – 2 год.	7; 5; 31; 35	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування.	
<p>Тема 7. Композиція писемного наукового тексту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологія аналізу наукового тексту. 2. Основні компоненти композиції наукового тексту. 3. Інформативний центр речення. <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.).</i></p>		10; 14; 16	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування.	
<p>Тема 8. Культура читання наукового тексту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійне читання наукового тексту 2. Операційна обробка наукового тексту. 3. Способи викладу в науковому тексті. <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.).</i></p>		9; 11; 16	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування.	
<p>Тема 9. Компресія наукового тексту</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості конспектування: опорні слова, способи викладу матеріалу, його структурування. 2. Анотування наукового джерела. Тези та їх види. 3. Реферування наукового джерела. 4. Тези та їх види. <p><i>Всього 2 год. (лж – 2 год.).</i></p>	Лекція – 2 год.	3; 23; 27	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування.	
<p>Тема 10. Мовне оформлення наукового тексту (дисертації)</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План наукового тексту і його 	Лекція – 2 год.	3; 24; 26	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Презе-	5

<p>композиційні блоки.</p> <p>2. Компоненти вступу.</p> <p>3. Основна частина роботи.</p> <p>4. Висновки.</p> <p>5. Покликання, цитування.</p> <p><i>Всього 4 год. (лк – 2 год., ср – 2 год.)</i></p>			нтація за темою дисертації. Взаємооцінювання.	
<p>Тема 11. Бібліографічний опис і спеціальні графічні засоби</p> <p>План</p> <p>1. Шляхи наукового пошуку та аналізу обраної теми.</p> <p>2. Оформлення списку використаних джерел.</p> <p>3. Робота з українськими ресурсами мережі Інтернет.</p> <p><i>Всього 4 год. (пз – 2 год., ср – 2 год.)</i></p>	Практичне заняття – 2 год.	2; 32; 36	Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Виконання індивідуального завдання (укладання бібліографії до власного наукового дослідження).	10
<p>Тема 12. Редагування наукового тексту</p> <p>План</p> <p>1. Особливості редагування наукового тексту.</p> <p>2. Типові недоліки в оформленні наукової роботи.</p> <p>3. Вимоги до заголовка, узгодження назви і змісту розділів з темою дослідження.</p> <p>4. Змістова насиченість і змістова коректність наукової інформації в основній частині.</p> <p>5. Висновки наукової роботи.</p> <p>6. Помилки при цитуванні та оформленні наукової роботи.</p> <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.)</i></p>		3; 33; 35	Презентація за темою дисертації	5
<p>Тема 13. Наукова стаття як самостійний науковий твір</p> <p>План</p> <p>1. Види наукової статті.</p> <p>2. Методи написання статті.</p> <p>3. Структура наукової статті.</p> <p>4. Цитування у статті.</p> <p>5. Мовні огріхи у науковій статті.</p> <p>6. Самоконтроль виконаної роботи на змістовому, логічному, мовностилістичному рівнях.</p> <p><i>Всього 2 год. (лк – 2 год.)</i></p>	Лекція – 2 год.	4; 26; 31	Індивідуальне завдання (написання наукової статті або тез до конференції).	5
<p>Тема 14. Наукова рецензія і науковий відгук</p> <p>План</p> <p>1. Рецензія її функції, вимоги.</p> <p>2. Відгук: види, вимоги.</p> <p><i>Всього 6 год. (ср – 6 год.)</i></p>		4; 25; 28	Проаналізувати рекомендовану літературу, виконання індивідуального завдання (написання відгуку, рецензії на текст наукового жанру)	5
<p>Тема 15. Виступ із науковим повідомленням: структура, етапи підготовки.</p> <p>План</p>	Практичне заняття – 2 год.	5; 15; 19	Проаналізувати рекомендовану літературу, виконання індивідуального завдання (під-	5

<p>1. Побудова усної наукової доповіді, повідомлення виступу.</p> <p>2. Етапи підготовки виступу:</p> <p>2.1. інтенція;</p> <p>2.2. диспозиція;</p> <p>2.3. еколуція;</p> <p>2.4. меморія;</p> <p>2.5. акція;</p> <p>2.6. релаксація.</p> <p><i>Всього 4 год. (пз – 2 год., ср – 2 год.)</i></p>			<p>готуватися до усної наукової доповіді за темою дисертаційного дослідження)</p>	
<p>Тема 16. Публічне виголошення доповіді, виступу</p> <p>План</p> <p>1. Акція: техніка мовлення, логічні паузи, мова жестів.</p> <p>2. Недоліки в усному науковому мовленні.</p> <p>3. Контакт з аудиторією.</p> <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.)</i></p>		<p>8; 10; 28</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, виконання індивідуального завдання (публічне виголошення за темою дисертаційного дослідження). Взаємочінування.</p>	<p>5</p>
<p>Тема 17. Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії, полеміці</p> <p>План</p> <p>1. Монологічні та діалогічні жанри усного наукового мовлення.</p> <p>2. Правила ведення дискусії. Наукова полеміка.</p> <p>3. Підтримка оратора з аудиторією.</p> <p>4. Етика публічного захисту наукової роботи.</p> <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.)</i></p>		<p>6; 11; 13; 25</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Виконання індивідуального завдання</p>	<p>5</p>
<p>Тема 18. Культура аудіювання наукового тексту</p> <p>План</p> <p>1. Аудіювання наукового тексту.</p> <p>2. Образ оратора.</p> <p>3. Образ аудиторії.</p> <p><i>Всього 4 год. (ср – 4 год.)</i></p>		<p>3; 14; 26</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Виконання індивідуального завдання</p>	<p>5</p>
<p>Тема 19. Комп'ютерна презентація наукового виступу</p> <p>План</p> <p>1. Комп'ютерна презентація наукового виступу.</p> <p>2. Комунікативні стратегії представлення.</p> <p>3. Інтерактивне спілкування з авторами наукових текстів.</p> <p><i>Всього 6 год. (ср – 6 год.)</i></p>		<p>5; 16; 25</p>	<p>Проаналізувати рекомендовану літературу, підготуватися до усного опитування. Презентація за темою дисертації</p>	<p>5</p>
<p>Всього за розділом: 90</p> <p>Лекцій: 20</p> <p>Практичні заняття: 10</p> <p>Самостійна робота: 60</p>				

10. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Практичні роботи (із урахуванням самостійної роботи) – 80 балів. Семестровий контроль 1-го семестру – залік (20 балів).

**Критерії оцінювання
УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ
За навчальною дисципліною «Українська наукова мова»**

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Усне опитування	4	5	20
Індивідуальне завдання	8	5	40
Презентація за темою дослідження	4	5	20
Залік	1	20	20
Всього			100

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (<https://vspu.edu.ua/content/position/pl14.pdf>) та рішенням кафедри психології та соціальної роботи (протокол №17 від 27.05.2020) в межах окремої ОК до 10% від загальної кількості балів можуть бути визнані й зараховані за наявності документів, що підтверджують навчання в рамках формальної та неформальної освіти здобувача й відповідають компетентностям та ПРН освітньої компоненти.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

В основі системи поточного і підсумкового контролю успішності навчання лежить система та систематична оцінка дій та продуктів дій здобувачів над завданнями до кожної теми дисципліни протягом всього семестру (поточний контроль) та оцінка рівня засвоєння основних положень дисципліни на заліку (підсумковий контроль).

Поточний контроль. Основу поточного контролю становить систематичне оцінювання якості виконання здобувачем певної сукупності завдань до тем програми дисципліни. Більшість завдань - це самостійна робота здобувачів; робота на практичних заняттях.

У процесі поточного контролю оцінюється якість виконання здобувачем завдань з самостійної роботи з теоретичним матеріалом; якість виконання здобувачем завдань з самостійної роботи до практичних занять; активність, ініціативність та результативність роботи здобувача на практичних заняттях; ініціативність, дисциплінованість та ефективність роботи здобувача з викладачем під час занять.

На підсумковий (семестровий) контроль - залік – рішенням кафедри відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень Здобувача
<p>A 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті вміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>B 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань Здобувач спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>C 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p>ДОСТАТНИЙ</p>
<p>D 60-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність Здобувачів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p>ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>

Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
F _x 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні; має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	НЕЗАДОВІЛЬНО

12. Список рекомендованих джерел

Основна

1. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Київ : КММ, 2019. 208 с.
2. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова: практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.
3. Кузнецова Г. Культура наукової української мови у фаховій підготовці майбутніх освітян. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 6 (Ч. 1). С. 214-220.
4. Мацько Л. І., Денискіна Г. О. Українська наукова мова (теорія і практика): навч. посіб. Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 272 с.
5. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. Київ : «Центр навчальної літератури», 2006. 312 с.
6. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю. Київ : ВД «Киево-Могилянська академія», 2016. 628 с.
7. Семенов О. М. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності викладача вищої школи як дослідника. *Розвиток педагогічної майстерності викладача в умовах неперервної освіти*: монографія. Черкаси: ЧНУ, 2010. С. 119-134.
8. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
9. Синявський О. Норми української літературної мови. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 368 с.
10. Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.

Додаткова

11. Антисуржик / Ред. А. Сербенська. Львів: Світ, 1994. 150с.
12. Арутюнова Н. Д. Диалогическая модальность и явление цитации. *Человеческий фактор в языке: Коммуникация, модальность, дейксис* / Под ред. Булыгиной Т. В. Москва : Наука, 1992. С. 52–79.
13. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
14. Богдан С. К. Семантична визначеність вставних одиниць у науковому тексті. *Українське мовознавство*. Київ : Вища шк., 1988. Вип. 15. С. 124-129.
15. Василевич А. П. Как слово наше отзовется? (Опыт исследования качества научного выступления). *Энергия*. 2006. № 2. С. 61-66.
16. Вінніков В. А. Пам'ятка молодим вченим з написання наукових праць *Український радіологічний журнал*. 2009. № 17. С. 7-9

17. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: навч посіб. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. 256 с.
18. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність*: збірник наук. праць. Київ : КНЕУ, 2001. Вип. IV. С. 11-14.
19. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ : 1970. 306 с.
20. Лях О., Непран А. Лексичні особливості наукової статті. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*: збірник наукових праць / За заг. ред. проф. В. А. Глущенко. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. Вип. 9. Ч. 1. С. 11-117.
21. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. Київ: ВД «Академія», 2007. 360 с.
22. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.
23. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови: Підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
24. Мацюк Г. Українське термінознавство: підручн. Львів: Світ, 1994. 215 с.
25. Селігей П. О. Український науковий текст: проблеми комунікативної повноцінності та стильової досконалості: автореф. дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.01 / Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України. Київ, 2016. 36 с
26. Симоненко Т. В. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с.
27. Ставнюк В. Дещо про мову науки, або Роздуми історика на теми сьогодення. *День*. № 190. 3 листопада 2007.
28. Рожанківський Р. Синтаксично-стилістичні вади сучасної фахової мови. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Проблеми української термінології*. 2004. № 503. С. 14-20.
29. Селігей П. Питоме і чуже в термінології: гармонія чи конфлікт. *Вісник НАН України*, 2007. № 9. С. 20-28.
30. Селігей П. О. Сучасне термінотворення: симптоми та синдроми. *Мовознавство*. 2007. № 3. С. 48–61.
31. Сербенська О. Культура усного мовлення: Практикум: навч. посіб. Київ : Центр навч. літератури, 2004. 216с.
32. Сербенська О. Сучасна українська термінографія і проблеми екології мови. *Вісник нац. ун-ту «Львів. політ.»*. 2002. № 453. С. 17-20.
33. Синиця І. А. Діалогічність у науковому тексті. *Мовознавство*. 2004. № 2-3. С. 55-60.
34. Тернавська Т. До проблеми експресивності наукового мовлення. *Вісник Луганськ. держ. пед. ун-ту імені Т. Шевченка. Серія: Філологічні науки*. Луганськ: Альма-матер, 2001. №3. С. 134-140.
35. Чепіга І. П. Мовленнєві особливості наукового тексту: текст-міркування, текст-доказ. *Лінгвістичні студії*. Донецьк, 2002. Вип. 10. С. 157–161.
36. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. 3-тє видання, виправлене і доповнене /Автор-упорядник Л. А. Пономаренко. Київ : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2015. 80 с.
37. Ярема С. На теми української наукової мови. Львів: Укр. т-во з механізації руйн. матер., 2002. 44с

Інформаційні ресурси

38. Портал «Нова мова». Статті про мову. Консультації. Словники. (www.novamova.com.ua).
39. Мова.info Лінгвістичний портал (www.mova.info).
40. Мова. Київ. Уа – сайт, присвячений питанням мови (www.mova.kiev.ua).
41. Українська мова. Енциклопедія (<http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>).
42. Українська Вікіпедія. Категорія «Мовознавство» (<http://surl.li/binvf>).